

Conservatori

PROFESSIONAL DE MÚSICA I DANSA D'EIVISSA I FORMENTERA

Catalina Bufí

DANSES DE CARÀCTER

curs 2024/25

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	2
2. OBJECTIUS ESPECÍFICS	4
3. CONTINGUTS	4
4 Seqüenciació orientativa per Trimestres	6
5. METODOLOGIA.	8
6. CRITERIS D'AVUACIÓ I QUALIFICACIÓ	9
7 TÈCNIQUES I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	12
8 CRITERIS DE PROMOCIÓ	12
8.1 PÈRDUA D'AVUACIÓ CONTÍNUA	14
7. EXAMEN DE SETEMBRE	15
7.1 Continguts de la prova de setembre	15
7.2 Criteris d'avaluació	15
8. ACTIVITATS	15
9. RECURSOS MATERIALS I EINES TIC	15
10. AVUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ	16
11. NORMES DE COMPORTAMENT I HIGIENE:	16
12. ASSISTÈNCIA:	16
13. BIBLIOGRAFIA I NORMATIVA	17
14. TUTORIES	17

1. INTRODUCCIÓ

Les danses de caràcter o danses populars europees enteses a la Dansa Clàssica com un gènere de dansa escènica, formen part de l'acompanyament dels principals *Ballets* i coreografies clàssiques des del segle XVI, en el que ja comencen a formar part dels esdeveniments de la cort i de la societat.

En general, el seu origen part de la base de les danses tradicionals, així com dels balls populars o del folklore, en els que se sol imitar els moviments propis d'una classe o les característiques típiques d'alguna professió o ofici.

Prenent del folklore i de les danses de tradició populars de cada país: les posicions dels braços, tors, cames, peus i el moviment del cos. Incloent en determinades ocasions accessoris com llaços, mocadors, ventalls, panderetes, castanyoles, etc.

Cal exaltar la tasca dels més importants coreògrafs clàssics com Marius Petipa, Lev Ivanov, August Bournonville, Arthur Saint- Léon, Michel Fokine, Léonide Massine.... els quals varen importar l'estil, tradició, musicalitat i característiques a les seves obres.

Destaquem les danses espanyoles, russes, hongareses, poloneses i italianes junt amb les orientals que s'han estilitzat per formar part dels més rellevants *ballets* del repertori de Dansa Clàssica: “*La Filla del Faraó*”, “*El Trencanous*”, “*D. Quixot*”, “*El llac dels cignes*”, etc. No com una rèplica exacta o una manifestació del folklore típic d'un país, sinó com a part del significat, escenografia i tradició, incorporant els elements i passos que simbolitzen aquests balls.

A la classe de caràcter es promourà, per tant, els principals aspectes de base, de presència escènica, l'ús de l'en dehors (en certs casos de l'en dedans) i de la coordinació precisa entre tors i braços en relació a la dansa clàssica.

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

L'ensenyament de les Danses de Caràcter en els estudis professionals de Dansa Clàssica han de tenir com a objectiu principal contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats següents:

- a) Conèixer i comprendre el vocabulari específic dels passos i exercicis bàsics de dansa en els diferents estils que componen les danses de caràcter.
- b) Enriquir el nivell cultural d'acord amb el coneixement de les danses europees i dels elements artístics que la componen, contribuint a desenvolupar la capacitat expressiva en els diferents estils de dansa.
- c) Obtindre uns coneixements bàsics que permetin a l'alumne reconèixer les distintes formes de dansa i aplicar l'estil de cada una d'elles en les coreografies clàssiques que introdueixen les danses de caràcter.
- d) Conèixer les circumstàncies geogràfiques- històriques, culturals i sociològiques que han influït en cada regió, donant lloc a les diferents formes, estils i significat de les danses folklòriques. Rebut així els valors estètics i culturals fonamentals.
- e) Desenvolupar una activitat creadora i inspiradora.
- e) Mostrar la sensibilitat i expressivitat correctes per agafar els diferents estils, formes i ritmes.

3. CONTINGUTS

- a) Coneixement dels passos de caràcter que formen part de la dansa espanyola i de les danses folklòriques de Rússia, Hongria, Polònia, Romania, Itàlia i Grècia en les seves dues formes: escènica i popular.
- b) Potenciació muscular a través de les diferents postures específiques '*en dedans*' (rotació interna) de peus diferents de les de dansa clàssica. Utilització d'elements melòdics i rítmics de la música de caràcter correctament, així com la seva accentuació.

c) Utilització correcta de l'espai per grups. Desenvolupament del control del cos per adquirir la tècnica, la dinàmica i la coordinació necessàries dins de cada estil de dansa.

d) Coneixement de les coreografies més destacades dins de les danses folklòriques ja esmentades. Desenvolupament de les capacitats creatives.

Continguts conceptuals.

Coneixement de la terminologia de les diferents passes que conformen les danses folklòriques estudiades (russes, hongareses, poloneses, romaneses, italianes en les seves dues formes: escènica i popular). Així com les coreografies més destacades de les danses folklòriques.

Reconeixement de les passes i estils diversos.

Continguts Procedimentals

Desenvolupament del control del cos per obtenir la tècnica, la dinàmica i la coordinació necessària dintre de cada estil de dansa.

Potenciació muscular a través de les diferents postures específiques i l'ús en certs casos de l'en *dedans* (rotació interna) dels peus, de forma diferent a la dansa clàssica.

Utilització dels elements melòdics i rítmics de la música de caràcter, així com de la seva accentuació.

Fer un ús correcte de l'espai per grups.

Adquirir capacitats creatives i d'improvisació.

Continguts Actitudinals

Assistència, puntualitat, higiene personal (amb l'espai del centre, amb les seves pertinences i amb la seva higiene personal).

Respecte cap a un mateix, cap als altres alumnes, cap al professor i als continguts.

Participació i integració d'una manera activa a la classe (de forma individual, en parelles o en grups)

4 Seqüenciació orientativa per Trimestres

1r trimestre

Barra

- *demi-pliés a la barra* en totes les posicions (coordinació de braços amb la direcció des cap i de la posició del tors en tots els exercicis)
- *tendus* amb *pliés en dehors*, *en dedans* coordinats amb i sense flex
- *jetés* en totes les posicions amb i sense *pointé*
- *double flick* (*medio battement* a 25°)
- *Pas tortilles*
- *Rond de jambe à terre*
- *Verevodka*
- *fondue* (de caràcter oriental)
- *Battements* a la manera hongaresa
- *Grand Battements* amb i sense *balancé*
- (frente a la barra) *Revolta*

Centre

- *demi pliés y grand pliés combinats* (a 2a o a croisé)
- *promenades*
- *Verevodka*
- *pas de basque*
- *pas de bouré por coupé*
- *balancé o pas de valse*
- *salts d'un peu a s'altre en attitude devant*

- *développé sauté à la 2a*
- *cabriole*
- ús de les palmes amb determinades combinacions
- Pas de masurca

Dinàmiques

- *caminada espanyola*
- *caminada rusa (Yelochka)*
- ús de les palmes amb determinades combinacions
- Pas de masurca
- Improvisacions (dansa espanyola, russa, egípcia, polonesa, hongaresa...)

2n trimestre

Barra

més coordinació en tots els exercicis de barra amb souplesse grans i a una major velocitat

- *Rond de jambe en l'air*
- *Verevotchka* (amb variacions al tancar ses dos cames, DH y DD, iniciació al sauté de front a la barra)
- *battement fondu* de caràcter
- Iniciació al “*Drumming*”
- *Battements húngaros* en creu des de 3a

Centre

- pas de bouré en renversé
- rond de jambe en l'air sauté
- *Verevotchka (saltat)*
- *Cabriole amb clip*

Dinàmiques

- caure de genolls amb cambré
- *chassés* a la segona
- Improvisacions

3r trimestre

Barra

Més coordinació als exercicis de la barra.

- *demi pliés* fent ús dels *relevés* (en *demi plié*) i el pes en els talons
- *Battements* amb *developpé* (*staccato*)
- *Battements* amb *fendu*

Centre

combinació del exercicis estudiats a la barra

- reverències
- Improvisacions (dansa espanyola, russa, egípcia, polonesa, hongaresa...)
- balances

Dinàmiques

Ball de final de curs *czarda*, *tarantella* o *mazurca*. Coreografiat pel professor amb l'estil estudiat, o extracte d'una variació grupal d'un *ballet adaptat al nivell de l'alumnat*.

5. METODOLOGIA.

A primer curs dels Ensenyaments Professionals, l'assignatura de Danses de Caràcter té càrrega lectiva d'hora i mitja setmanal i és una matèria grupal.

Es durà a terme amb la mateixa estructura de treball que a la classe de tècnica clàssica: Una barra, exercicis de centre, diagonals, improvisació i ball de la regió o país amb les seves característiques i elements pertanyents, presents a la programació del curs.

L'estil d'ensenyança-aprenentatge es farà amb una metodologia globalitzadora, expositiva i activa, per modelatge o imitació, de manera progressiva.

Estudiant cada pas primerament de forma separada i més endavant amb combinacions senzilles. Sempre donant color amb les músiques característiques del país.

Com mètode divergent farem ús en certes classes de la improvisació.

Sempre s'utilitzarà una metodologia cooperativa entre professor i alumne, tenint en compte el tipus de motivació de l'alumne de manera individualitzada.

Es promourà el *deuteroaprenentatge*, com capacitat de l'alumne d'aprendre a aprendre.

En referència a l'atenció a la diversitat, es donarà suport o reforç si es considera necessari, a l'aula o fora d'ella, fent adaptacions curriculars no significatives (sense canviar els continguts mínims exigits a la programació).

Es farà ús dels suports o mitjans audiovisuals del centre.

Per a final de curs es prepararà un ball grupal per representar a un escenari amb l'estil, musicalitat i les característiques del país triat coreografiat pel professor o un extracte d'una variació grupal d'un *ballet* adaptat al nivell de l'alumnat.

6. CRITERIS D'AVALUACIÓ I QUALIFICACIÓ

Els criteris d'avaluació estan definits mitjançant la valoració dels següents indicadors d'assoliment:

Danses de Caràcter (1r EP)

Concepte		Nivells			
a) Reconeix els passos bàsics i el caràcter, enten el seu significat tècnic i estilístic a la barra i al centre, els identifica en la pràctica i els memoritza. Realitzant els exercicis i variacions empleant l'estil espanyol (25%)	No aconseguit Pes: 0	Mostra dificultats per reconèixer els passos estudiats Pes: 1	Coneix adequadament el nom de les posicions i passes treballades (bàsiques) Pes: 2	Reconeix la majoria dels passos estudiats i pot identificar les seves característiques més importants Pes: 3	Reconeix tots els passos treballats i identifica les seves característiques Pes: 4
b) Reconeix els passos bàsics i el caràcter, enten el seu significat tècnic i estilístic a la barra i al centre, els identifica en la pràctica i els memoritza. Realitzant els exercicis i variacions empleant l'estil rus (25%)	No aconseguit Pes: 0	Mostra dificultats per a la realització d'alguns exercicis , no aconsegueix aplicar les correccions fetes ni l'estil rus, deficient treball de peus Pes: 1	Realitza adequadament la majoria dels exercicis i entén les correccions, fa un bon us de l'estil rus. Pes: 2	Aplica correctament les indicacions del professor i realitza correctament els exercicis treballats, a la barra i al centre, amb una destacable posició de tors i recorregut dels peus empleant l'estil rus Pes: 3	Realitza de forma excel·lent els exercicis aplicant les indicacions tècniques donades pel professor, excelent en dehors i treball de tors i peus Pes: 4
c) Reconeix els passos bàsics i el caràcter, enten el seu significat tècnic i estilístic a la barra i al centre, els identifica en la pràctica i els memoritza. Realitzant els exercicis i variacions empleant l'estil Hongarès (20%)	No aconseguit Pes: 0	Mostra dificultats per a la realització d'alguns exercicis , no aconsegueix aplicar les correccions fetes ni l'estil hongarès. Pes: 1	Realitza adequadament la majoria dels exercicis i entén les correccions, fa un bon us de l'estil hongarès Pes: 2	Aplica correctament les indicacions del professor i realitza correctament els exercicis treballats, a la barra i al centre, amb una destacable posició de tors i recorregut dels peus empleant l'estil hongarès Pes: 3	Realitza de forma excel·lent els exercicis aplicant les indicacions tècniques donades pel professor, excelent en dehors i treball de tors i peus amb l'estil hongarès Pes: 4

Concepte	Nivells				
d) Reconeix els passos bàsics i el caràcter, enten el seu significat tècnic i estilístic, els identifica en la pràctica i els memoritza. Realitzant els exercicis i variacions empleant l'estil polonès (10%)	No aconseguit Pes: 0	Mostra dificultats per a la realització d'alguns exercicis , no aconsegueix aplicar les correccions fetes ni l'estil polonès. Pes: 1	Realitza adequadament la majoria dels exercicis i entén les correccions, fa un bon ús de l'estil polonès. Pes: 2	Aplica correctament les indicacions del professor i realitza correctament els exercicis treballats, amb una destacable posició de tors i recorregut dels peus empleant l'estil polonès Pes: 3	Realitza de forma excel·lent els exercicis aplicant les indicacions tècniques donades pel professor, excelent en dehors i treball de tors i peus amb l'estil polonès Pes: 4
e) Reconeix els passos bàsics i el caràcter, enten el seu significat tècnic i estilístic, els identifica en la pràctica i els memoritza. Realitzant els exercicis i variacions empleant l'estil romanès (10%)	No aconseguit Pes: 0	Mostra dificultats per a la realització d'alguns exercicis , no aconsegueix aplicar les correccions fetes ni l'estil romanès. Pes: 1	Realitza adequadament la majoria dels exercicis i entén les correccions, fa un bon ús de l'estil romanès. Pes: 2	Aplica correctament les indicacions del professor i realitza correctament els exercicis treballats, amb una destacable posició de tors i recorregut dels peus empleant l'estil romanès Pes: 3	Realitza de forma excel·lent els exercicis aplicant les indicacions tècniques donades pel professor, excelent en dehors i treball de tors i peus amb l'estil romanès Pes: 4
f) Coneix els conceptes i/o reconeix els elements i passos característics i el caràcter de la tarantella entenent el seu significat tècnic i estilístic, els identifica en la pràctica i els memoritza. Realitzant les variacions empleant l'estil. (10%)	No aconseguit Pes: 0	Mostra dificultats per conèixer els conceptes i/o realitzar la variació i te mancances de coordinació i ús de la pandereta. No fa ús correcte de l'estil Pes: 1	Coneix els conceptes i/o fa un adequat ús de la col·locació abans durant i en acabar la variació i mostra una notable coordinació, ús de l'espai i de la música i estil de la tarantella emprant correctament la pandereta . Pes: 2	Coneix els conceptes i/o fa un bon ús de la col·locació abans durant i en acabar la variació i mostra una notable coordinació, ús de l'espai i de la música i estil de la tarantella emprant correctament la pandereta . Pes: 3	Coneix els conceptes i/o fa un ús òptim de la col·locació abans durant i en acabar la variació i mostra una bona coordinació, ús de l'espai i de la música i estil de la tarantella emprant adequadament la pandereta . Pes: 4

Críteris de qualificació

La qualificació que podrà obtenir l'alumne en cada curs serà d'1 a 10 (es consideren positives les qualificacions iguals o superiors a 5 (de 5 a 10) i negatives les inferiors a 5 (d'1 a 4). La qualificació es calcularà automàticament al Gestib segons el nivell d'assoliment atorgat a cada indicador.

AVALUACIÓ EN CAS DE LA NO REALITZACIÓ DE LA PROVA ESPECÍFICA TRIMESTRAL

En casos excepcionals on l'alumne/a no pugui realitzar la prova específica trimestral en la data establerta pel departament, l'equip docent cercarà realitzar-la en un altre moment. En el cas de no ser possible, la qualificació trimestral s'obtindrà de l'observació del treball diari per part del professor/a que imparteixi l'assignatura.

7 TÈCNIQUES I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

Per tal de garantir una avaluació fiable i vàlida, d'acord amb una estratègia analítica més coherent amb les nostres finalitats educatives i artístiques es durà a terme amb els instruments d'avaluació següents:

- **Observació directa i sistemàtica a la classe i fora de l'aula**, com a tècnica primordial per tal de complir tant les competències formatives com les normes de respecte i de convivència al centre:
- **Diari o quadern del professor i Google Classroom**, aquest instrument, en el que se n'aniran reflectint el grau de consecució de les capacitats bàsiques establertes a la programació en termes qualitatius, contemplant els progressos efectuats pels alumnes així com les dificultats trobades (en aquest cas, també es recollirà el tipus d'ajuda que se li ofereix).

Sempre partint d'una valoració inicial o de partida, que reflecteixi el grau d'estat de forma de l'alumne al començament del curs, les seves aptituds, la seva motivació, els seus hàbits d'esforç, la seva cooperació i treball a classe i fora d'ella...

A la qualificació trimestral es tindrà en compte tots els registres del professor al seu quadern personal (registres anecdòtics, llistats de control...) d'avaluació contínua, personalitzada i en certs casos, consensuada amb l'alumne (de les diferents formes presentades), com també la seva participació en el Classroom.

A les proves específiques de cada trimestre dutes a terme, també es farà ús de la **triangulació de dades** entre els professors assistents de manera constructiva, positiva i profitosa per l'enriquiment de cada un dels alumnes i professors.

8 CRITERIS DE PROMOCIÓ

CAPÍTOL IV De l'avaluació, la promoció i la permanència

Article 11 Avaluació

1. L'avaluació dels ensenyaments professionals de dansa es durà a terme tenint en compte els objectius educatius i els criteris d'avaluació establerts en el currículum
2. L'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes serà contínua i integradora, encara que diferenciada segons les diferents assignatures del currículum.
3. L'avaluació serà realitzada pel conjunt de professors de l'alumne coordinats pel professor tutor; actuant, els esmentats professors, de manera integrada al llarg del procés d'avaluació i en l'adopció de les decisions resultants de l'esmentat procés.
4. Els professors avaluaran tant l'aprenentatge dels alumnes com els processos d'ensenyament.
5. Els centres organitzaran proves extraordinàries el mes de setembre a fi de facilitar als alumnes la recuperació de les assignatures amb avaluació negativa.
6. Els resultats de l'avaluació final de les diferents assignatures que componen el currículum s'expressaran mitjançant l'escala numèrica d'1 a 10 sense decimals, considerant-se positives les qualificacions iguals o superiors a cinc i negatives les inferiors a cinc.

Article 12 Promoció

1. Els alumnes passaran de curs quan hagin superat les assignatures cursades o tinguin avaluació negativa com a màxim en dues assignatures. En el supòsit d'assignatures pendents referides a la pràctica de la dansa, la recuperació de l'assignatura haurà de realitzar-se a la classe del curs següent si forma part d'aquest. En la resta dels casos els alumnes hauran d'assistir a les classes de les assignatures no superades en el curs anterior.
2. La qualificació negativa en tres o més assignatures d'un o diversos cursos impedirà la promoció d'un alumne al curs següent.

Article 13 Límits de permanència

1. El límit de permanència en els ensenyaments professionals de dansa serà de vuit anys. L'alumne o l'alumna no podrà romandre més de dos anys en el mateix curs, excepte en 6è curs.
2. Amb caràcter excepcional es podrà ampliar en un any el límit de permanència en supòsits de malaltia greu o altres circumstàncies que mereixin similar consideració.

8.1 PÈRDUA D'AVALUACIÓ CONTÍNUA

En el cas de perdre el dret a l'avaluació continua que s'estableix per haver superat el nombre de faltes d'assistència a classe, l'alumne podrà fer un examen al 3r trimestre davant de la professora.

El percentatge de faltes d'assistència que originen la impossibilitat de l'avaluació contínua s'estableix en la pèrdua de l'assignatura de Danses de Caràcter, correspon al nombre de sis classes durant l'any.

La prova a realitzar es fonamentarà d'acord amb tots els continguts del curs. La professora triarà els continguts a realitzar en l'examen.

La qualificació final determina la promoció o no promoció en l'assignatura.

AVALUACIÓ EN CAS DE LA NO REALITZACIÓ DE LA PROVA ESPECÍFICA TRIMESTRAL

En casos excepcionals on l'alumne/a no pugui realitzar la prova específica trimestral en la data establerta pel departament per una causa justificada, l'equip docent cercarà un altre moment. En el cas de no ser possible, la qualificació trimestral s'obtindrà del 100% de la nota del treball diari que determini el/la professor/a que imparteix l'assignatura, informant la resta de l'equip docent de l'alumne/a.

7. EXAMEN DE SETEMBRE

7.1 Continguts de la prova de setembre

A la prova de setembre l'alumne s'avaluarà dels continguts pendents del curs.

7.2 Criteris d'avaluació

Realitzar els exercicis que conformen la barra, el centre i les diagonals dels diferents estils de dansa pendents en aquest nivell amb la coordinació del tors, braços, cames i peus correctes. S'aplicarà un criteri de qualificació sobre el model de rúbrica únicament dels continguts pendents. La qualificació final de la prova de recuperació extraordinària ha de ser el resultat global obtingut de la valoració de l'evolució de l'alumne durant el curs, de l'avaluació de les activitats de recuperació i del resultat de la prova.

8. ACTIVITATS

Es faran totes les activitats proposades al Departament de dansa programades a la PGA: classes obertes, actuacions al centre, proves trimestrals així com es podran concretar diferents activitats culturals tant al centre com fora d'aquest.

9. RECURSOS MATERIALS I EINES TIC

Durant el curs es podran fer servir diferents recursos com llaços, panderetes, ventalls...

La incorporació de les eines Tic (com eina complementària d'avaluació, al Classroom a manera d'enllaços, vídeos...) ens permetrà noves formes d'accedir, generar i transmetre informació i coneixement per poder flexibilitzar, transformar, canviar i entendre les noves perspectives en el procés educatiu.

10. AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

L'avaluació de la programació, dels resultats, és una avaluació sumativa per tal d'informar durant el projecte de la seva qualitat i eficàcia.

En els criteris d'avaluació es determinen i concreten quins han de ser els resultats de l'alumne durant tot el procés.

En aquesta assignatura es pretén:

Valorar els efectes positius, si l'aprenentatge ha estat significatiu i adequat al nivell de l'alumne.

Avaluar les aptituds físiques i motrius (bàsiques i específiques).

Ampliar el seu rendiment i coneixement de diferents estils de dansa.

Mostrar cooperació, respecte, valor per la tradició de les danses de caràcter i participació activa a l'aula i/o en activitats del centre o de l'entorn.

11. NORMES DE COMPORTAMENT I HIGIENE:

Es pot consultar la normativa establerta pel Departament de Dansa al següent enllaç:

<https://drive.google.com/file/d/1bnW3BMTtGBRjNQND3Rd2U7a-ahvYwG-E/view>

12. ASSISTÈNCIA:

Una vegada superat el nombre màxim de faltes d'assistència a classe, l'alumnat perd automàticament el dret a l'avaluació contínua.

Nombre màxim de faltes d'assistència:

El 20% de la càrrega lectiva anual faltat durant tot el curs, siguin faltes seguides o aïllades.

13. BIBLIOGRAFIA I NORMATIVA

BOIB Num. 81 02-06-2011 35

Andrei Lopoukov, Alexander Shirayev and Alexander Bocharov ,traduït per Joan Lawson, (1986) : “Character Dance” Dance Books Ltd., Leningrad.

Antonio Medina Rivilla, José Luis Rdguez Diéguez, Mª Luisa Sevillano G^a, (2005): “Diseño, Desarrollo e Innovación del Currículum en las Instituciones Educativas” tomo II. Editorial Universitas, S.A. Madrid

En referència a l'Autoavaluació, als treballs de:

Fernández-Balboa (2005), Fraile (1995; 2006), del Campo (2002), López Pastor (1999, 2000,2004), López Pastor y otros (1999, 2006...), López, González y Barba (2005) Martínez Álvarez (1992), Muñoz y otros (2002), Ureña et al. (2004, 2006), Velázquez Buendía (1996, 1997, 1998, 2001,...).

Respecte a la Coavaluació Podem trobar referències en els treballs de del Campo Vecino (2002), Falguiere (1994), López, González y Barba (2005), López y otros (1999, 2006), Méndez Giménez (2005), Suari Rodríguez (2005), Velázquez Buendía (1996, 1997, 1998, 2001), Velázquez y Martínez (2004),...

Avaluació Dialogada: Podem trobar referències en els treballs de García del Olmo (2002), Jiménez et al. (2002), López Pastor (1999,2000, 2004), López, González y Barba (2005), López y otros (1999, 2006), Sebastiani (1993), Velázquez y Fernández (2002).

14. TUTORIES

Cal no oblidar la importància de la implicació en el procés d'ensenyament i aprenentatge i, per tant, en l'avaluació, dels pares o tutors dels alumnes. Els pares juguen un paper fonamental en aquesta etapa i cal mantenir un contacte periòdic amb els pares, informant-los de tots els aspectes relacionats amb el rendiment, assistència, qualificacions, conducta i aprofitament de les classes, entre d'altres. El contacte fluid amb els pares/tutors afavoreix la solució de problemes o necessitats que puguin sorgir.

El professorat disposa d'un temps setmanal determinat per atendre els pares/mares o tutors/tutores dels alumnes. Per tal de sol·licitar l'atenció tutorial, es disposa de dos mitjans:

- Telefonar a la Secretaria del Centre.
- Telemàticament a través d'un formulari disponible en el web del conservatori (www.ceif.info)